På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. **Sagsøgte frifindes.**

2. **Kommissionen afholder sagens omkostninger.**

O'Keeffe Bosco Koopmans

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. juli 1980.

For justitssekretæren

J. A. Pompe
Assisterende justitssekretær

A. O'Keeffe
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 22. MAJ 1980 [1]

Høje Domstol.

I — Sagsøgeren, som er luxembourgsk statsborger, blev den 1. oktober 1954 ansat ved Den Høje Myndighed for EKSF. Det fremgår af en »note til akterne vedrørende den pågældende«, som blev udfærdiget den 13. oktober 1978 i overværelse af sagsøgeren, men ikke tilstillet denne, at hans oprindelsessted var Luxembourg; han havde således på ansættelsestidspunktet bopæl i Dudelange, som ligger mindre end 25 km fra hovedstaden. Den 10. september 1962 blev han udnævnt til tjenestemand ved EKSF. Ved skrivelse af 1. juli 1968 fra generaldirektøren for generaldirektoratet

1 — Oversat fra fransk.

for personale og administration blev han placeret ved nævnte direktorat i Bruxelles. Denne »udnævnelse« medførte, at han senest fra den 5. november 1968 skiftede tjenestested, og at han derfor fra det tidspunkt, da han flyttede til Bruxelles, fik tildelt udlandstillæg i henhold til artikel 4 i bilag VII til vedtægten for EKSF's personale af 1. januar 1962.

Omkring ti år senere, den 14. april 1978, meddelte sagsøgeren chefen for afdelingen »personlige rettigheder og privilegier« i Bruxelles, at han ønskede forflyttelse til Luxembourg og fortsat at oppebære udlandstillæg. Denne svarede ham den 20. april s.å., at retten til udlandstillæg i så fald ville bortfalde, medmindre han, i medfør af artikel 9, litra b), i EKSF's almindelige regulativ, sammenholdt med artikel 97, stk. 4, i EKSF's tjenestemandsvedtægt, som fortsat fandt anvendelse på sagsøgeren i henhold til artikel 2, sidste afsnit, i Rådets forordning nr. 259/68 af 29. februar 1968, tog bopæl på et sted, som lå mere end 25 km fra det sted, hvor han havde bopæl før tiltrædelsen af tjenesten, dvs. Dudelange.

På grundlag af denne oplysning ansøgte sagsøgeren den 14. juni 1978 om en ledig stilling i Luxembourg via en forflyttelse i henhold til artikel 29, stk. 1, litra a), i De europæiske Fællesskabers tjenestemandsvedtægt. Han begrundede sin beslutning i en skrivelse af 5. juli 1978, som ikke er indeholdt i sagens akter. Den 8. august 1978 samtykkede chefen for afdelingen »personlige rettigheder og privilegier« i, at sagsøgeren tiltrådte i Luxembourg den 1. oktober 1978. Den 21. august 1978 anbefalede generaldirektorat XX »finanskontrol« chefen for personaleafdelingen i Luxembourg, at sagsøgeren blev forflyttet med virkning fra 1. oktober 1978, efter at direktoratet for personale ved generaldirektoratet »personale og administration« i Bruxelles havde givet sin godkendelse. Sagsøgeren blev forflyttet den 1. oktober 1978 til den særlige tjeneste »forvaltning af bevillinger, bygninger, indkøb«.

Det anføres i ovennævnte »note til akterne vedrørende den pågældende« af 13. oktober 1978, at han hverken havde ret til udlandstillæg eller det særlige udlandstillæg. Samme dato henvendte sagsøgeren sig til chefen for personaleafdelingen i Luxembourg og bad ham træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på udbetaling af udlandstillægget; sagsøgeren erklærede, at han efter placeringen i Luxembourg havde taget bopæl i Ehnen, som ligger mindre end 25 km i fugleflugtslinje fra Luxembourg, men mere end 25 km fra Dudelange, og at han følgelig mente at opfylde de betingelser, som var fastsat i skrivelsen af 20. april 1978 fra chefen for afdelingen »personlige rettigheder og privilegier« i Bruxelles.

Den 12. februar 1979 afslog chefen for personaleafdelingen i Luxembourg hans anmodning under henvisning til, at sagsøgeren hverken opfyldte bestemmelserne i artikel 4, stk. 1, litra b), i bilag VII til vedtægten, der fastsætter betingelserne for tildeling af udlandstillæg, eller bestemmelserne i artikel 97, stk. 4, og artikel 47, stk. 3, i den tidligere EKSF-vedtægt, sammenholdt med artikel 9, litra b), i EKSF's almindelige regulativ vedrørende tilskud til dobbelt husførelse. Det anførtes, at nævnte tillæg ifølge EKSF-vedtægten af 1956 kun blev ydet ansatte, som i mere end seks måneder forud for tiltrædelsen af tjenesten havde fast bopæl på et sted, som ligger mere end 25 km fra tjenestestedet. Sagsøgeren boede imidlertid før sin ansættelse i

Dudelange, som ligger mindre end 25 km fra hovedsædet for Den Høje Myndighed for EKSF. Desuden anførtes det, at Ehnen var sagsøgerens »résidence privée« (private bopæl) og ikke hans »lieu d'habitation« (hjem).

Den 19. februar 1979 indbragte sagsøgeren i medfør af vedtægtens artikel 90 en klage over afslaget på sin anmodning, og over det, som han betegnede som en »beslutning om ophævelse af udlandstillægget«. Han anførte især, at han aldrig ville have anmodet om forflyttelse, såfremt hans overflytning til Luxembourg skulle have medført, at udlandstillægget bortfaldt. Han tilføjede, at han på grund af forflyttelsen havde været nødt til at sælge sin beboelsesejendom i Belgien med et tab på 1 500 000 BFR efter den nuværende værdi, og at han straks herefter havde investeret et beløb på 4 000 000 BFR til opførelse af et hus i Ehnen, som ville koste 9 200 000 BFR.

Den 5. juli 1979 sendte sagsøgeren en skrivelse til personaledirektøren i Bruxelles, hvori han navnlig fastholdt, at alle de af ham trufne foranstaltninger med henblik på at opnå lån hos BHW i Hameln til køb af det hus i Ehnen, som han havde boet i, siden han vendte tilbage til Luxembourg, og en byggegrund på samme sted, var blevet påbegyndt allerede forud for hans afrejse fra Bruxelles i visheden om, at han fortsat ville oppebære udlandstillægget. Tillæggets bortfald forværrede de lånebetingelser, som han — i tysk valuta — havde indgået aftale om med nævnte institution (en institution, som indgår boligopsparingskontrakter med et stort antal tjenestemænd fra de europæiske institutioner af alle nationaliteter).

Det er den udtrykkelige afvisning af hans klage, som den 29. juni 1979 blev tilsendt ham af det medlem af Kommissionen, som er ansvarlig for personalespørgsmål, som sagsøgeren i nærværende sag har påstået annulleret ved Domstolen. Subsidiært har han krævet 5 250 000 BFR med renter i erstatning for det tab, Kommissionens tjenestefejl har forvoldt ham.

II — Artikel 97, stk. 4, i EKSF-vedtægten af 1962 bestemmer: »opfylder en tjenestemand, som i medfør af artikel 93 er overgået til tjenestemandsansættelse, på grund af ændring af den pågældendes tjenestested *ikke længere* betingelserne i artikel 4 i bilag VII for at oppebære udlandstillæg, bevarer han dog retten hertil, såfremt han i medfør af den tidligere vedtægt for EKSF's personale *havde* ret til tilskud til dobbelt husførelse«.

1. Som det tidligere klart er blevet udtrykt af generaladvokat Gand den 25. juni 1970 i dennes forslag til afgørelse i sagen *Chuffart* (Sml., 1970, s. 105), er artikel 97, stk. 4, en overgangsbestemmelse; og en sådan bestemmelse, »som er truffet ved overgangen til en mindre liberal ordning, har normalt ikke til formål at tillægge ansatte større rettigheder den dem, de havde efter den ophævede ordning«.

Det er ikke muligt for et hypotetisk tidspunkt at genoplive artikel 9, litra b), i det almindelige regulativ af 1956, eller *modsætningsvis* heraf slutte, at retten til det i denne bestemmelse foreskrevne tilskud til dobbelt husførelse *fortsat* genopstår, selv efter den 29. februar 1968, såfremt tjenestemanden på grund af en ny placering var nødt til at bosætte sig på et sted, som ligger mere end 25 km fra det sted, hvor han havde bopæl før tiltrædelsen af tjenesten. Artikel 2,

sidste afsnit, i forordning nr. 259/68 af 29. februar 1968 kan ikke fortolkes således, at den hjemler mulighed for at kombinere bestemmelser, som er indeholdt i to efter hinanden følgende vedtægtsordninger.

2. Kommissionen mener endvidere, at sagsøgerens placering i Luxembourg ikke nødvendiggjorde, at han tog ny bopæl mere end 25 km fra det sted, hvor han boede før sin første tiltrædelse af tjenesten. Jeg er ikke så sikker på dette: friheden til at bosætte sig, hvor man vil, må også gælde for Fællesskabernes tjenestemænd, forudsat at det sted, hvor de bosætter sig, kan forenes med den normale udførelse af deres arbejde; denne frihed er imidlertid ofte underkastet omstændigheder på ejendomsmarkedet. Valget af bopæl bør imidlertid træffes uden spekulationer over dets eventuelle virkning for tilskuddet til dobbelt husførelse. Jeg ville have været villig til at anerkende, at sagsøgeren havde været nødt til at tage bopæl i Ehnen, såfremt flytningen var sket *»in tempore non suspecto«*, dvs. såfremt han, før han blev forflyttet til Luxembourg, allerede havde bosat sig mere end 25 km fra Dudelange. Det ville have været en begyndelse på et bevis for denne beslutnings objektivitet, hvis sagsøgeren havde opnået ændring af oprindelsessted før ikrafttrædelsen af forordning nr. 259/68. Det forholder sig imidlertid således, at opførelsen af sagsøgerens nye bopæl end ikke var færdiggjort den dag, han indbragte klagen.

Under alle omstændigheder har sagsøgeren misforstået den ret, han ville have haft til at fortsætte med at oppebære tillægget, forudsat han bosatte sig mere end 25 km fra det sted, hvor han boede før tiltrædelsen af tjenesten ved EKSF: han har aldrig oppebåret tilskuddet til dobbelt husførelse og retten til dette tilskud er definitivt ophørt. Beslutningen om ophævelse af udlandstillægget fra det tidspunkt, hvor han på ny blev placeret i Luxembourg er derfor efter min opfattelse i overensstemmelse med vedtægten.

3. Tilbage står, at den oplysning, som blev givet sagsøgeren den 20. april 1978, i hvert fald må anses for tvetydig, og at denne tvetydighed yderligere er blevet opretholdt ved det forhold, at generaldirektoratet for personale og administration er delt mellem Bruxelles og Luxembourg, og at der er sket en sammenblanding af kompetencen hos chefen for afdelingen »personlige rettigheder og privilegier« i Bruxelles og kompetencen hos chefen for personaleafdelingen i Luxembourg.

Domstolen har tidligere statueret, at »en vigtig fortolkning (af vedtægtsbestemmelser) ikke *i sig selv* udgør en tjenstlig fejl« *(Richez-Parise,* Sml., 1970, s. 59; *Fiehn,* Sml., 1970, s. 95); det forhold, at administrationen afgiver en ukorrekt oplysning, kan altså efter omstændighederne være ansvarspådragende.

At Kommissionen selv har anerkendt, at den ukorrekte oplysning påførte den et ansvar, er efter min opfattelse en følge — selv om dette afvises af Kommissionen — af det forhold, at den definitivt gav afkald på at kræve tilbagebetaling af det udlandstillæg, som blev udbetalt i oktober 1978. Den skrivelse af 7. december 1979 (stævningen blev regi-

steret den 29. oktober 1979), som blev udfærdiget af en ansat ved personaleafdelingen, og hvorved sagsøgeren meddeltes, at dennes personlige forhold allerede før den 13. oktober 1978 »ikke gjorde det muligt at tildele ham udlandstillægget trods den skriftlige oplysning fra Bruxelles«, afsvækker ikke efter min opfattelse denne konklusion.

Selv om denne oplysning ikke i noget tilfælde er en »beslutning«, hidrører den dog fra den myndighed, som er kompetent til at træffe afgørelse vedrørende opretholdelsen af tilskuddet til dobbelt husførelse til de tjenestemænd, som er overgået til tjenestemandsansættelse i medfør af artikel 93 i den tidligere EKSF-vedtægt, således som det fremgår af »Personaleposten« af 17. november 1977.

På den anden side har sagsøgeren manifesteret en tiltro, som mildest talt er overdreven, og han burde have indhentet oplysninger hos administrationen i *Luxembourg*, som måtte anses for rette myndighed efter, at han var blevet placeret her. Jeg er i øvrigt ikke ganske overbevist om, at han ikke har udvist et overdrevent hastværk ved sine investeringer i fast ejendom, som androg cirka 10 000 000 BFR. Herved kan man ikke undgå at bemærke, at låneaftalen mellem sagsøgeren og den långivende institution, som er fremlagt af sagsøgte, er dateret den 9. april og den 22. maj 1979, mens chefen for personaleafdelingen i Luxembourg allerede den 12. februar 1979 havde informeret sagsøgeren om, at det pågældende tillæg ville blive inddraget. Ansvaret må derfor anses for rigeligt fordelt mellem parterne.

Under hensyn til, at sagsøgeren fik udbetalt tillægget i en måned, samt under hensyn til usikkerheden af, om der er indtruffet et reelt tab, og om der er årgsagssammenhæng mellem fejlen og dette tab, er jeg af den opfattelse, at det må være rimeligt at tilpligte Kommissionen at afholde alle sagens omkostninger.

Jeg foreslår, at sagsøgte frifindes, og at Kommissionen af ovennævnte grunde tilpligtes at betale alle sagens omkostninger.